

Примљено: 19. 1. 2017.

Оригинално: 19. 1. 2017.

Број: 19. 1. 2017.

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име
Датум и место рођења

Антић, Драган, Дејан
06. 10. 1987. Врање

Основне студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Историја
Дипломирани историчар
2006.
2010.
9, 20

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена
Научна област
Наслов завршног рада

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Историја
Мастер историчар
2010.
2012.
10,00
Општа историја XX века
Српско – бугарски односи у дневном листу «Политика» од 1904. до 1919. године

Докторске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Година уписа
Остварен број ЕСПБ бодова
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Историја
2013.
135
9,73

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске
дисертације
Име и презиме ментора,
звање
Број и датум добијања
сагласности за тему
докторске дисертације

Политичке прилике и српски народ у Вардарској Македонији (1903-1912)
Др Славиша Недељковић, ванредни професор
НСВ број 8/18-01-008/15-025; 27. XI 2015.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна

Докторска дисертација Дејана Антића „Политичке прилике и српски народ у Вардарској Македонији (1903-1912)“ има **340 страна и 1155 фуснога.**

Број поглавља

Докторски дисертација састоји се од УВОДА, 4 поглавља, ЗАКЉУЧКА, СПИСКА КОРИШЋЕНИХ ИЗВОРА И СПИСКА КОРИШЋЕНЕ ЛИТЕРАТУРЕ.

Рад обухвата следећа поглавља:

УВОД (стр. 9–17);

1. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ОБЛАСТИ ЈУЖНЕ СТАРЕ СРБИЈЕ И МАКЕДОНИЈЕ (стр. 18–48) обухвата: потпоглавље 1.1. *Вардарска Македонија - појам и значење*; потпоглавље 1.2. *Османски управни апарат на Балкану у другој половини XIX века*; потпоглавље 1.3. *Територијални оквир Косовског, Битољског и Солунског вилајета*; потпоглавље 1.4. *Значај и географски оквир Јужне Старе Србије и Македоније у XIX веку*; потпоглавље 1.5. *Територија и границе Јужне Старе Србије и Македоније из визуре српске науке*; и потпоглавље 1.6. *Етно-конфесионална структура становништва*;

2. МАКЕДОНСКИ ПРОБЛЕМ НА РАСКРШЋУ ВЕКОВА (XIX–XX ВЕК), (стр. 49–135) обухвата: потпоглавље 2.1. *Егзархија: од словенске цркве до механизма бугаризације*; потпоглавље 2.2. *Српски одговор – културно-просветна акција на југу*; потпоглавље 2.3. *Революционарни комитети у борби за Македонију*; потпоглавље 2.4. *У сенци немира и комитетских акција 1902/1903. године*; потпоглавље 2.5. *На прагу Илинданске оружане побуне 1903. године*; и потпоглавље 2.6. *Илиндански устанак и међународна јавност*;

3. ВРЕМЕ РЕФОРМИ И СУКОБА (1903 – 1908), (стр. 136–221) обухвата: потпоглавље 3.1. *Фебруарске реформе 1903. године*; потпоглавље 3.2. *Договор о Мирцигетским реформама*; потпоглавље 3.3. *Реформе жандармерије, финансија и судства. Крах реформи*; потпоглавље 3.4. *Политика Кнежевине Бугарске према Македонији после слома Илинданског устанка*; потпоглавље 3.5. *Поделе и потреси у Унутрашњој македонско-одринској револуционарној организацији*; потпоглавље 3.6. *Питање српске народности у европским вилајетима Османског царства*; потпоглавље 3.7. *Буђење српске четничке акције (1903–1904)*; и потпоглавље 3.8. *Српска борба за Јужну Стару Србију и Македонију (1905–1908)*;

4. У ПРЕДВЕЧЕРЈЕ СЛОБОДЕ (1908–1912), (стр. 222–295) обухвата: потпоглавље 4.1. *Демонтажа старог система и завођење уставног поретка младотурака*; потпоглавље 4.2. *ВМОРО за време младотурског режима*; потпоглавље 4.3. *Легализација српских оружаних чета 1908. године*; потпоглавље 4.4. *Политички рад Срба у младотурском државном систему*; и потпоглавље 4.5. *Безбедносни изазови и конфликти уочи Балканских ратова*;

ЗАКЉУЧАК (стр. 296–301);

СПИСАК КОРИШЋЕНИХ ИЗВОРА (стр. 302–313);

СПИСАК КОРИШЋЕНЕ ЛИТЕРАТУРЕ (стр. 313–336).

Број слика (шема, графика) -

Број табела -

Број прилога **2 карте** (стр. 337–339). 1. Карта европских вилајета Османског царства око 1900. године; 2. Границе Косовског вилајета на почетку XX века.

Број библиографских јединица **513 библиографске јединице**: објављени извори (113), периодика (16), мемоарска грађа (12), секундарна литература (369), енциклопедије (3).

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
	Дејан Антић, „Узроци слабљења демографске позиције Срба у Старој Србији на прагу XX века“, Теме, год. XXXIX, бр. 4 (2015), Ниш 2016, стр. 1463–1482.	
I	У раду је анализирана демографска позиција српског живља у Старој Србији на прагу XX века. Посебна пажња посвећена је фактору исељавања, конфискације имовине, насељавању мухаџира и злочинима којима су се служиле османске власти. Аутор рада долази до закључка да су турске власти потпомогнуте разбојничким арбанашким четама активно радиле на поспешивању процеса маргинализације и етничког чишћења Срба са простора Косовског вилајета, о чему, према његовом тумачењу, сведоче бројни извештаји српских дипломатских представника, царинских служби и начелника пограничних округа Краљевине Србије. Демографска, етничка и конфесионална структура становништва јужне Старе Србије и Македоније разматрани су у сегменту „Етно-конфесионална структура становништва“ (1.6.) првог поглавља	M24

докторске дисертације (*Основне карактеристике области јужне Старе Србије и Македоније*).

Дејан Антић, „Безбедносне прилике и страдање Срба у Косовском и Битољском вилајету 1905. године кроз призму дневног листа Политика“, Баштина, св. 36, Институт за српску културу Приштина – Лепосавић, Лепосавић 2014, стр. 157–169.

У раду се разматра положај и страдање српског националног бића у појединим областима Старе Србије и Македоније током 1905. године, а на основу извештаја дневног листа *Политика*. Како је *Политика* важила за један од најчитанијих српских дневних листова тога доба, аутор је покушао да анализирајући текстове и извештаје дневне штампе о немирним приликама на територији Косовског и Битољског вилајета, индиректно укаже и на значај новинских чланака у поступку дефинисања историјске истине о судбини јужних српских земаља у освиту XX stoleћа.

M52

Питање положаја и страдања српског народа у јужној Старој Србији и Македонији непосредно после Илинданског устанка делимично се помиње у сегментима „Буђење српске четничке акције (1903-1904)“ (3.7.) и „Српска борба за јужну Стару Србију у Македонију (1905-1908)“ (3.8.) у оквиру трећег поглавља докторске дисертације (*Време реформи и сукоба 1903-1908*).

Дејан Антић, „Македонско питање на размеђи векова као предмет раздора Краљевине Србије и Кнежевине Бугарске“, Радови Филозофског факултета, Универзитет у Источном Сарајеву, бр. 15, књ. 2, Пале 2013, стр. 317–330.

Македонско питање на крају XIX и почетку XX века, као посебна европска проблематика произашла из далеко комплекснијег Источног питања представља предмет интересовања овог рада. Аутор анализира односе Краљевине Србије и Кнежевине/Краљевине Бугарске у контексту решавања судбине територије Македоније и народа који је на њој живео, истичући да је за српску интелектуалну и политичку елиту територија „Вардарске Македоније“ представљала окупирану област „јужне Старе Србије и Македоније“, док је политички естаблишмент у Софији југоисточне делове Косовског, Битољски и Солунски вилајет доживљавао као своју интересну зону. Аутор закључује да је лоше изграђена и недовољно дефинисана национална свест код једног дела становништва спорних области отварала могућност заинтересованим балканским државама за активан пропагандни рад са циљем учвршћивања или наметања њиховог националног имена. Почетком XX века међусобна борба је иступила из оквира националне пропаганде и прерасла у отворене и крваве сукобе комитских чета.

M51

Резултати овог рада проширени су, надограђени и употребљени у сегменту „Значај и географски оквир Јужне Старе Србије и Македоније у XIX веку“ (1.4.), док је најзначајнијим компонентама сложеног македонског питања (појам, територија, границе, становништво) и различитим погледима на његово решавање посвећено цело прво поглавље докторске дисертације (*Основне карактеристике области јужне Старе Србије и Македоније*).

Дејан Антић, „Поглед на српско-бугарске односе с краја XIX и почетка XX века“, Годишњак Педагошког факултета у Врању, књ. VII, Врање 2016, стр. 55–67.

У раду се разматра проблематика српско-бугарских односа с краја XIX и почетка XX века, која је битна за разумевање основних особености „македонског проблема“. Један сегмент рада аутор је посветио борби за Македонију кроз призму српско-бугарских односа разликујући у њој две хронолошке фазе: прву од 1897. до 1903. године коју је карактерисала политика присилне бугаризације словенског становништва под паролом борбе против Турске, и другу од 1903. до 1912. године коју је поред бугарске обележило и буђење српске и грчке оружане акције. Аутор закључује да су се српско-бугарски односи кретали од узајамне подршке у борби за националну еманципацију и независност двеју нација која се манифестовала на дипломатском, економском и културно-просветном плану, све до затегнутости, политичких несугласица, пропагандних ратова и отворених војних сукоба.

M52

Поједини резултати овог рада употребљени су и надограђени у потпоглавља: „Егзархија: од словенске цркве до механизма бугаризације“ (2.1.) и „Српски одговор – културно просветна акција на југу“ (2.2.) у оквиру другог поглавља докторске дисертације (*Македонски проблем на раскрићу векова XIX-XX век*).

Дејан Антић, „Извештавање листа Политика о приликама у предвечерју Првог балканског рата“, у: Међународном тематском зборнику: Први балкански рат 1912/1913 године: Друштвени и цивилизацијски смисао (Поводом стогодишњице ослобођења Старе Србије и Македоније 1912), Књига I, Ниш 2013, стр. 485–500.

У раду се аналитички сагледавају извештаји, текстови и чланци из различитих рубрика београдског дневног листа *Политика* који је током интензивних преговора за склапање Балканског савеза 1911/1912. године, и уочи избијања Балканских ратова, извештавао ширу јавност о страдању православног елемента у Турској, као и о процесу десрбизације европских делова Османског царства подстицањем муслиманским фанатизмом и арбанашким фактором. Аутор наводи да је лист *Политика* само у оквиру своје рубрике „Телеграми“ пружао прегршт информација о убиствима угледних српских првака, спаљивању хришћанских села, отмицама и оружаним сукобима комитских чета у Косовском, Битољском и Солунском вилајету. Према тумачењу аутора нарочити значај имају текстови који су се тицали ставова и држања великих сила према покретима на Балкану, због чега је у раду изнет закључак да су извештавајући о немирима и хаосу у европском делу Турске, од 1909. до 1912. године, новинари листа *Политика*, можда на најсликовитији начин, описали политичко-безбедносне неприлике које су произвеле Први балкански рат и територијалне губитке Османске царевине.

M14

Резултати овог рада проширени су, надограђени и употребљени у сегменту „Безбедносни изазови и конфликти уочи Балканских ратова“ (4.5.), у оквиру четвртог поглавља докторске дисертације (*У предвечерје слободе 1908-1912*).

Дејан Антић, „Балкански ратови 1912/1913. године кроз призму српско бугарских односа“, у: Зборник радова: Историографија и савремено друштво, Наука и савремени Универзитет 3, Ниш 2014, стр. 20–35.

M33

У раду се разматрају српско-бугарски односи уочи и за време Првог балканског рата 1912/1913.

- 6 године. Аутор је са посебном пажњом приказао детаље сарадње војски двеју земаља, али и разилажење њихових политичких елита по питању решавања статуса територије Македоније. Износи се појединости преговора и ставова српске и бугарске стране уочи рата са Турском, и пружају информације о разлозима сукоба Бугарске и Србије после потписивања Лондонског мировног уговора.

Проблему српско-бугарских односа у Јужној Старој Србији и Македонији од 1908. до 1912. године у контексту политичко-безбедносних изазова у Европској Турској посвећено је четврто поглавље докторске дисертације (*У предвечерје слободе 1908-1912*).

Дејан Антић, Арбанашки покрет у Старој Србији и Младотурска револуција 1908. године у мемоарима Стојана Зафировића, *Philologia Mediana*, год. VIII, бр. 8, Ниш 2016, 619-632.

У раду се анализирају записи и сећања Стојана Зафировића, истакнутог националног радника, писца и политичког представника Срба из Турске, који говоре о приликама у Косовском вилајету уочи и за време Младотурске револуције. Аутор је са нарочитом пажњом разматрао Зафировићев став о улози Арбанаса у револуционарном процесу који је током лета 1908. године захватио Османско царство. Дат је осврт и на потенцијалну повезаност арбанашког фактора и дипломатских представника Двојне монархије која је требала да допринесе слабљењу и ликвидацији српских позиција у Старој Србији и Македонији.

Избијању Младотурске револуције и улози арбанашког, српског, бугарског и других етничких и политичких фактора у процесу изградње уставног поретка Младотурака, као и каснијем слабљењу и опадању моћи Комитета уједињења и прогреса, те урушавању младотурског државног система посвећено је четврто поглавље докторске дисертације (*У предвечерје слободе 1908-1912*).

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Филозофског факултета Универзитета у Нишу. **ДА НЕ**

Кандидат **испуњава** услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (*от 500 речи*)

Предмет истраживања докторске дисертације Дејана Антића јесу политичке прилике и положај српског народа на територији Вардарске Македоније у периоду од 1903. до 1912. године, односно током последње деценије османске владавине на простору централног и јужног Балкана. Период од 1903 до 1912. године, обиловало је политичким догађајима који су били од пресудног значаја за савремену историју Балкана. Промене настале у односима европских сила у првим годинама XX века, изазвале су ревизију њихове балканске политике урушавајући начело *status quo*, које је дотле служило као средство заштите противречних интереса. Све је то довело до тога да су централни делови Балкана, међу којима се по својој важности нарочито истицала Вардарска Македонија, постали поприште сукоба европских сила и балканских држава и то на економском, политичком и војно-стратегијском плану. У бурном политичком раздобљу од 1903. до 1912. године, настала је нова политичка карта Балкана, као последица политичке, друштвене и економске еманципације српског народа, и на тај начин заокружила национално-ослободилачки процес који је својом борбом испунио читав XIX век. Дисертација кандидата Дејана Антића састоји се из више целина и њу чине: увод, четири поглавља, закључак, списак коришћених извора, списак коришћене литературе и прилози. Структура дисертације је урађена по тематско-хронолошком принципу и у потпуности одговара методолошким правилима у области историјске науке.

У „Уводу“ (стр. 9–17) кандидат је истакао важност теме и указао на њен значај за потпуније, разумевање друштвено-политичких процеса који су почетком XX века потресали европске делове Османске империје. Стање је нарочито било критично у Старој Србији која је због анархије и безвлашћа важила за најнемирнију област Османског царства. У овом делу рада, кандидат је дао и критички осврт на постојећу литературу и историјске изворе, уз појашњење примењене научне методологије и образложење саме структуре докторске дисертације.

Прва целина под насловом „Основне карактеристике области Јужне Старе Србије и Македоније“ (стр. 18–48), има улогу уводног поглавља. У њој су детаљно објашњени појам и значење термина Вардарска Македонија, а представљени су и територијални оквир и етно-конфесионални састав поменуте области. Имајући у виду да су многи делови централног и јужног Балкана до јесени 1912. године били у саставу Османског царства, кандидат је прецизно дефинисао географски оквир Косовског, Битољског и Солунског вилајета, као највећих турских територијално-административних јединица под чијим окриљем су се нашли простори Јужне Старе Србије и Македоније. Осим тога, кандидат је приказао и основне карактеристике османског управног апарата на Балкану с краја XIX и почетка XX века.

У другом поглављу „Македонски проблем на раскршћу векова (XIX–XX)“ (стр. 49–135), кандидат је анализирао историјске процесе који су допринели актуелизацији „македонског питања“. У том оквиру он се бавио питањима стварања Бугарске егзархије и пробугарских револуционарних комитета, наглашавајући да је њихово деловање нарочито подстицало поделе и раздоре међу православним словенским живљем у Турској. Са посебном пажњом, кандидат је сагледао и питање формирања и деловања Унутрашње македонско-једренске револуционарне организације, њеног илегалног рада и ширења егзархистичке пропаганде. Кандидат је пружио и преглед развоја српске културно-просветне акције у неослобођеним крајевима, док је последња три потпоглавља

посветио појавама и чиниоцима који су довели до избијања Илинданског устанка, као и његовим последицама. Културно-просветне активности које је Србија спроводила на неослобођеним територијама европске Турске, настањеним највећим делом српским живљем, Дејан Антић посматра са нивоа највиших државних инстанци, али и са становишта истакнутих српских јавних и политичких радника. Пошто је просвећивање српског народа у Турској било предуслов националног опстанка, али и уздизања, Србија је преко својих школских установа успела да оспособи учитељске и свештеничке кадрове, који су постали њена претходница у напорној борби да под своје окриље поврати изгубљене територије и људе. Кандидат је успео да комплексно и вишеслојно ангажовање српске државе на културно-просветном пољу представи живим, али и научним језиком.

У трећем поглављу „**Време реформи и сукоба (1903–1908)**“ (стр. 136–221), кандидат је обрадио проблематику везану за спровођење Фебруарских, а после њиховог неуспеха и Мирцштегских реформи у европским вилајетима Османског царства. У контексту Македонског питања кандидат је значајну пажњу посветио и политици Кнежевине Бугарске према Османском царству и Краљевини Србији након пропасти Илинданског устанка. Важно место у трећем поглављу докторске дисертације Дејана Антића заузимају анализа фракцијских борби у ВМОРО-у који су довели до дефинитивне поделе те Организације на лево и десно крило; покушаји српске дипломатије да на Порти издејствује званично признавање српске народности у Турској, као и конституисање и деловање револуционарног покрета код Срба у источном и западном Повардарју од 1903. до 1908. године.

Четврто поглавље под насловом „**У предвечерје слободе (1908–1912)**“ (стр. 222–295), представља анализу догађаја везаних за избијање Младотурске револуције, проглашење Хуријета и трансформацију илегалних хришћанских оружаних чета у легалне политичке организације на територији Османског царства. Кандидат се позабавио процесом оснивања Српске демократске лиге, Савеза бугарских конститутивних клубова и Народне федеративне партије (бугарска секција) и њиховим деловањем под владавином младотурских власти. Иако је победа младотурака требало да уведе Турску у ново политичко доба, то се није десило. Разлог за то налазио се у недостатку иницијативе за спровођење суштинских промена које су биле неопходне ради оздрављења посрнулог Османског царства. Младотурци су брзо заборавили на бројна обећања која су дали у првим недељама након Хуријета, док је њихова неискреност и сумњичавост према политичком организовању хришћана убрзо почела да даје резултате. Незадовољни и разочарани потезима младотурских власти, Срби из Старе Србије и Македоније окренули су се националном окупљању и раду. У последњем поглављу дисертације, кандидат је анализирао и све значајне догађаје који су током 1911/1912. године допринели погоршању безбедносно-политичке ситуације у Косовском, Битољском и Солунском вилајету и најавили коначан слом Турске царевине.

У „**Закључку**“ (стр. 296–301), кандидат је сумирао резултате истраживања. На крају дисертације налази се попис коришћене објављене и необјављене архивске грађе и домаће и стране литературе. На самом крају, у **Прилогу 1**, приказана је карта европских вилајета Османског царства око 1900. године, а у **Прилогу 2**, још једна карта на којој су приказане границе Косовског вилајета с почетка XX века.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације *(од 200 речи)*

На основу поређења са циљевима истраживања које је кандидат поставио у пријави докторске дисертације може се констатовати да су два основна постављена циља: 1) покушај да се помоћу необјављене и објављене архивске грађе, и позивањем на релевантну научну литературу анализирају сви друштвени фактори чије је деловање условљавало и диктирало политичко-безбедносну ситуацију на територији јужне Старе Србије и Македоније у периоду од 1903. до 1912. године; и 2) настојање за што детаљнијом реконструкцијом догађаја који су допринели радикалном погоршању међуетничких односа у европским вилајетима Турске и потпуном урушавању османског окупационог поретка на Балкану, у потпуности остварени.

С друге стране, приметно је да у дисертацији није подједнака пажња посвећена свим националним покретима на подручју Вардарске Македоније, већ је нарочити акценат стављен на деловање пробугарских комитета, и на рад српске националне организације. Очигледно је да је у средишту истраживачке пажње кандидат поред анализе деловања османских власти, младотурског комитета и великих сила у контексту решавања „македонског питања“, важно место посветио и ривалству српског и бугарског ослободилачког покрета. Кандидат је сагледао бројне аспекте њиховог деловања, указавши на опречна гледишта њихових политичких елита о будућности Косовског, Битољског и Солунског вилајета.

Определивши се за коришћење класичног историографског метода који је у овом случају подразумева критичку анализу и сагледавање дипломатских извештаја, пропагандних докумената, новинских текстова, полемика, мемоарских списа и релевантне литературе кандидат је остварио позитивне резултате научног истраживања и промишљања, те унапредио постојећа знања из политичке прошлости српског народа у јужним областима Старе Србије и деловима Македоније у првој деценији XX века.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације *(од 200 речи)*

Користећи бројне историјске изворе домаће и стране провенијенције и богату историографску литературу, колега Дејан Антић је успешно реконструисао важне појаве и процесе који су од почетка XX века до

избијања Првог балканског рата обликовали политичке и друштвене прилике у југоисточним деловима Косовског, североисточним деловима Битољског и северозападним крајевима Солунског вилајета. Приликом писања докторске дисертације, кандидат је користио српску, бугарску и македонску литературу, наративне изворе и документарну грађу, што му је омогућило да у новом светлу прикаже поједине догађаје и личности. Свестан свог задатка кандидат је испоштовао све фазе научно-истраживачког рада. Значајну пажњу посветио је и политичко-правном положају српског народа у вилајетима европске Турске, посматрајући га кроз призму међуетничких и међуконфесионалних тензија и сукоба. На тај начин, кандидат је значајно унапредио досадашња сазнања о националним стремљењима и ослободилачким тежњама Срба који су живели у Османском царству, што нам омогућује да много дубље и свеобухватније сагледамо политичке и друштвено-економске процесе код српског народа на подручју Вардарске Македоније почетком XX века.

Извршивши анализу улоге српског и пробугарског ослободилачког покрета, великих сила, турско-арбанашког фактора и младотурског комитета у процесу решавања комплексног македонског питања, кандидат је пружио значајан научни допринос овој проблематици. Посебан значај ове дисертације проистиче из чињенице да питање проблематике политичких прилика у јужној Старој Србији и Македонији током прве деценије XX века, а нарочито питање развоја и деловања Унутрашње македонско-једренске револуционарне организације и свих њених идеолошких фракција, спада у ред мање познатих проблема у домаћој историографији. Својим приступом, кандидат не само да је продубио досадашња сазнања о наведеној проблематици већ је изнео и низ квалитативно нових погледа.

Закључци до којих је колега Дејан Антић дошао су тачни и утемељени на историјској грађи и литератури. Својим радом кандидат је успео да обухвати све важне аспекте истраживања, као и да објасни најважније догађаје, њихове узроке и последице.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Истраживање је у целости реализовано на самосталан и оригиналан начин, обухвата научно поље недовољно истражено у српској историографији, те као такво представља вредан допринос савременој науци.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу укупне позитивне оцене текста докторске дисертације "Политичке прилике и српски народ у Вардарској Македонији (1903-1912)", комисија предлаже ННВ Филозофског факултета Универзитета у Нишу, као и Научно-стручном већу за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу, да извештај о оцени урађене докторске дисертације прихвати, а кандидату Дејану Антићу одобри јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању Комисије

8/18-01-009/16-029

Датум именовања Комисије

27. децембар 2016. године

Р. бр.

Име и презиме, звање

Потпис

Др Божица Младеновић, редовни професор председник
1. Историја Филозофски факултет Универзитета у
Нишу

Божица
Младеновић

Др Славиша Недељковић, ванредни професор ментор, члан
2. Историја Филозофски факултет Универзитета у
Нишу

Славиша Недељковић

Др Милош Јагодић, редовни професор члан
3. Историја српског народа у Филозофски факултет Универзитета у
новом веку Београду

Милош Јагодић

Др Биљана Вучетић, научни сарадник члан
4. Историја Историјски институт Београд

Биљана Вучетић

Датум и место:

Ниш, 12. јануар 2017. године